

[\(1.nin devamın\)](#)

Taşköprüzade şöyle yazmıştır:

"Ehl-i sünnet vel cemaatın kelimelerindeki reisleri iki zattır. Bunlardan birisi Hanefi, diğeri Şafii'dir. Hanefi olanı, Ebu Mensur Matüridi, Şafii olanı ise Ebu'l Hasen el-Eşari'dir."

Bazı kitaplarda, Eşariyye mezhebi, Matüridiyye mezhebi diye yazılı ise de, bu kendi çalışmalarına verilen isimdir, ayrı mezhep değildir. Her ikisi de Ehl-i sünnet itikadını anlatmıştır. Aralarında ihtihad farkları vardır. Bu ayrılıklar temelde ayrılık olmadığı için, ikisi de Ehl-i sünnettir.

Zebidi de şöyle demiştir:

"Ehl-i sünnet vel-cemaat ismi geçince, Eşariler ve Matüridiler kastedilir."

İmanda, itikadda tek mezhep vardır

Bu iki imamın ve hocalarının, amelde dört hak mezhep imamlarının ve onlara tâbi olanların; imanda, itikadda tek bir mezhebi vardır. Bu mezhep Ehl-i sünnet vel-cemaat mezhebidir. Çünkü İslamiyet, bütün insanlara yalnız bir tek iman ve itikad emretmektedir. Bu imanın esaslarını ve nasıl itikad edileceğini, bizzat Peygamber efendimiz tebliğ etmiştir. İnsanlara, kendilerini ve her şeyi yaratan Allahü teâlâyı haber veren Peygamberimiz, Allahü teâlâyı, Onun yarattıklarına ve Onun emir ve yasaklarına iman nasıl olacağını da bildirmiştir. Muhammed aleyhisselama ve Onun bildirdiklerine, temiz, dürüst ve hakiki bir iman, ancak Onun bildirdiğine tam ve hiç şüphesiz kabul edip inanmakla mümkün olur. Bu hususta çok az, kıl kadar da olsa bir ayrılığın, Ondan ayrılmak olacağı meydandadır. Böyle bir ayrılığa düşenlerin kendilerini haklı çıkarmak için öne sürecekleri dini, siyasi, beşeri, içtimai, fenni v.s. gibi sebeplerin hiçbir kıymeti yoktur. Çünkü İslamiyet her ne suret ve sebeple olursa olsun, imanda ve itikadda ayrılığa asla izin vermemekte, yasaklamaktadır.

Eshab-ı kiramın iman ve itikadda hiçbir ayrılıkları olmadı. Eshabdan olmayanlar ve daha sonraki asırlarda gelenler arasında ise zamanla imanda, itikadda bazı ayrılıklar ortaya çıkarıldı ve bid'at fırkalarının sayısı 72'ye ulaştı. Bu ayrılıkları çıkaranların ve bunların sözlerine inanarak bozuk düşüncelerini benimseyenlerin ileri sürdükleri sebepler çok çeşitli ve herbirine göre farklı olmakla beraber, esas sebepler; "Münafık ve başka dinden olanların çıkardıkları fitneler, Kur'an-ı kerimin müteşabih âyetlerini kendi anlayışlarına göre tevil etmeye kalkışmaları, eski Hind ve Yunan felsefesi ile Mecusi inançlarının İslamiyet'e sokulma çabaları, Eshab-ı kiramın maslahata (huzurun, dirliğin, iyiliğin teminine) ait konulardaki ihtihad ayrılıklarını anlayamama

Selefi'lik Cereyanı -2

Yazar Ali Kara

Cuma, 16 Nisan 2010 08:11 - Son Güncelleme Cuma, 16 Nisan 2010 20:43

ve bunları kendi nefsanî arzularına, siyasi maksat ve ihtiraslarına perde veya alet etme, kısa zamanda çok geniş ülkelere yayılan İslamiyet'in henüz yeni müslüman olmuş büyük kitlelerce tam anlaşılmadan birtakım insanların eski din ve inançlarına ait bazı unsurları tamamen terk edememeleri ve bunları İslamiyet'ten sayma yanlışına düşmeleri" şeklinde özetlenebilir.

Ancak, İslam tarihinde görülen 72 sapık fırkanın ortak vasfı; siyasi ve dünyevi menfaat ve saiklerle ortaya çıkmış olmalarına rağmen, hemen hepsi Kur'an-ı kerimdeki muhkem ve bilhassa müteşabih âyet-i kerimeleri kendi akıllarına göre tefsir yoluna gitmişler, böylece felsefe yaparak ve bu âyetleri, iddiaları istikametinde tevil ederek kendilerine Kur'an-ı kerimden deliller bulduklarını ileri sürmüşlerdir.

Mesela, Kur'an-ı kerimde geçen, Allah'ın eli, yüzü vb. sıfatlarını gösteren ifadeleri, kendi düşüncelerine ve konuşma dilindeki manalarıyla kabul ederek, Allahü teâlâyı zatı ve sıfatlarıyla tecsim eden, yani cisim ve insan şeklinde düşünen bu sapık fırkalar, Kur'an-ı kerimin doğru manası olan murad-ı ilahiyi anlayamamışlar, doğrusunu anlatan Ehl-i sünnet âlimlerinin açıklamalarını kabul etmedikleri gibi, ayrıca onlara fikren ve fiilen saldırmışlardır.

İslamiyet'te (Selefiye mezhebi) diye bir şey yoktur

Selef-i salihinin yolunda bulunan müslümanlara (Ehl-i sünnet) denir. Ehl-i sünnet olmayıp, Ehl-i sünnet âlimlerinin nasslarda açık bildirilmemiş olan ahkamdaki ictihadlarını beğenmeyen ve bu manası açıkça anlaşılamayan nassları yanlış tevil ederek, anladıklarını Selef-i salihinin yolu olarak savunan sapıklara Selefiye denir. Bu bid'ati ortaya çıkaranların en meşhuru İbni Teymiye ve vehhabilerdir. Bunlar kendilerinin Eshab-ı kiram yolunda olduğunu savunuyor, Kur'an-ı kerimden ve hadis-i şeriflerden yanlış ve bozuk manalar çıkararak, Ehl-i sünnet olan hakiki müslümanları kötülüyorlar.

Hemen söyleyelim ki, Ehl-i sünnet âlimlerinin kitaplarında, Selefiye denilen bir isim ve Selefiye Mezhebi diye bir yazı yoktur. Bu isimler mezhepsizler tarafından sonradan uydurulmuş ve cahil din adamları tarafından, mezhepsizlerin kitapları Arabiden Türkçeye tercüme edilirken, Türkler arasında da yayılmaya başlamıştır.

Bunlara göre:

(Eşari ve Matüridi mezhepleri kurulmadan evvel bütün Sünnilerin tâbi oldukları mezhebe Selefiye

adı verilmektedir. Bunlar Sahabe ve Tabiinin izinde yürümüşlerdir.

Selefiye

mezhebi Eshabın, Tabiinin ve Tebe-i tabiinin mezhebidir. Dört büyük imam bu mezhebe mensup idi.

Selefiye

mezhebini müdafaa için ilk eser, (Fıkh-ul-ekber) ismi ile imam-ı a'zam tarafından yazılmıştır.

İmam-ı Gazali, (İlcam-ül avam-anil kelam) eserinde

Selefiye

mezhebinin esaslarını yedi olarak bildirmektedir. İmam-ı Gazalinin zuhuru ile müteahhirinin ilm-i kelamı başlar. İmam-ı Gazali, önce gelen kelimcilerin mezheplerini ve İslam filozoflarının fikirlerini tetkik ettikten sonra, kelam ilminin metotlarında değişiklikler yaptı.

Selefi'lik Cereyanı -2

Yazar Ali Kara

Cuma, 16 Nisan 2010 08:11 - Son Güncelleme Cuma, 16 Nisan 2010 20:43

Felsefi düşünceleri, red maksadıyla kelama soktu. Razi ve Amidi, kelim ile felsefeyi mecz ederek bir ilim haline koydular. Beydavi ise, kelim ile felsefeyi birbirinden ayrılmaz hâle koydu. Müteahhirinin ilm-i kelamı Selefiye mezhebinin yayılmasına mani oldu. İbni Teymiye ve talebesi İbn-ül-Kayyim-il-cevziyye, Selefiye mezhebini ihyaya çalıştılar. Selefiye

mezhebi sonradan ikiye ayrılmıştır:

Eski Selefiler, Allah'ın sıfatları ve müteşabih nasları hakkında tafsilata girmemişlerdir. Sonraki Selefiler bunlar hakkında tafsil cihetine ehemmiyet vermişlerdir. İbni Teymiye ve İbni Kayyim Cevziyye gibi sonraki Selefilere bu hâl açık olarak görülmektedir. Eski ve yeni Selefilerin hepsine birden (Ehl-i sünneti hasşa) denir. Ehl-i sünnet kelamcıları bazı nasları tevil etmişlerse de, Selefiye buna muhaliftir. Selefiye, Allah'ın yüzü ve gelmesi, insanların yüzüne ve gelmesine benzemez diyerek müşebbiheden ayrılmıştır) diyorlar.

CEVAP

Eşari ve Matüridi mezhepleri sonradan kurulmuş demek doğru değildir. Bu iki büyük imam, Selef-i salihinin bildirdikleri itikad, iman bilgilerini açıklamışlar, kısımlara bölmüşler, herkesin anlayabileceği bir şekilde yaymışlardır. İmam-ı Eşari, imam-ı Şafii'nin talebesi zincirinde bulunmaktadır. İmam-ı Matüridi de, imam-ı a'zam Ebu Hanife'nin talebeleri zincirinin büyük bir halkasıdır.

İmam-ı Eşari ve imam-ı Matüridi, hocalarının itikaddaki müşterek olan mezheplerinden dışarı çıkmamış, mezhep kurmamıştır. Bu ikisinin ve hocalarının ve dört mezhep imamının tek bir itikadı vardır. Bu da Ehl-i sünnet vel cemaat ismi ile meşhur olan itikad mezhebidir. Bu fırkada bulunanların itikadları, inanışları, Eshab-ı kiramın ve Tabiinin ve Tebe-i tabiinin inanışlarıdır. İmam-ı a'zam Ebu Hanife hazretlerinin yazdığı, Fıkh-ul-ekber kitabı, Ehl-i sünnet mezhebini müdafaa etmektedir. Bu kitapta ve imam-ı Gazali hazretlerinin, İlcam-ül-avam-anil-kelam kitabında Selefiye kelimesi yoktur. Bu iki kitap ve Fıkh-ul-ekber kitabının şerhleri arasında Kavül-ül-fasl kitabı, Ehl-i sünnet fırkasını bildirmekte ve bid'at fırkaları ile felsefecilere cevaplar vermektedir.

İmam-ı Gazali hazretleri, İlcam-ül-avam kitabında, (Bu kitapta itikaddaki fırkalardan, Selef mezhebinin hak olduğunu, bildireceğim. Bu mezhepten ayrılanların bid'at sahibi olduklarını anlatacağım. Selef mezhebi demek, Eshabın ve Tabiinin itikadları demektir. Bu mezhebin esasları yedidir) diyor. Görülüyor ki, İlcam kitabı, Selef mezhebinin yedi esasını yazmaktadır. Buna Selefiyenin yedi esasını demek, kitabın yazısını değiştirmek ve imam-ı Gazali hazretlerine iftira etmek olmaktadır.

Ehl-i sünnet kitaplarının hepsinde, mesela, çok kıymetli fıkıh kitabı olan, Dürr-ül-muhtar'ın şahidlik kısmında, Selef ve Halef dedikten sonra; (Selef, Eshab-ı kiramın ve Tabiinin ismidir. Bunlara (Selef-i salihin) de denir. Halef de, Selef-i salihinden sonra gelen Ehl-i sünnet âlimlerine denir) yazılıdır.

İmam-ı Gazali ve imam-ı Razi ve tefsir âlimlerinin baş tacı olan imam-ı Beydavi hazretleri, hep Selef-i salihin mezhebinde idiler. Bunların zamanında türeyen bid'at fırkaları, ilmi kelama

Selefi'lik Cereyanı -2

Yazar Ali Kara

Cuma, 16 Nisan 2010 08:11 - Son Güncelleme Cuma, 16 Nisan 2010 20:43

felsefeyi karıştırdılar. Hatta imanlarının esasını felsefe üzerine kurdular. Milel ve Nihal kitabında bu bozuk fırkaların inançları geniş anlatılmaktadır.

Bu üç imam, bu bozuk fırkalara karşı Ehl-i sünnet itikadını müdafaa ederken ve onların sapık fikirlerini çürütürken, onların felsefelerine de geniş cevaplar verdiler. Bu cevapları, Ehl-i sünnet mezhebine felsefeyi karıştırmak değildir. Bilakis kelimeleri, kendisine karıştırılan felsefi düşüncelerden temizlemektir. Beydavi'de ve bunun şerhlerinin en kıymetlisi olan Şeyhzade tefsirinde hiçbir felsefi düşünce, hiçbir felsefi metot yoktur. Bu yüce imamlara felsefe yolunda idiler demek, çok çirkin iftiradır.

Ehl-i sünnet âlimlerine bu iftirayı ilk olarak, İbni Teymiye, Vasıta kitabında yazmıştır. İbni Teymiye'nin ve talebesi İbn-ül-Kayyim-ıl-cevziyye'nin Selefiye mezhebini ihyaya çalıştıklarını söylemek ise, hak yolda olanlar ile bâtıl yola sapmış olanların ayrıldığı mühim bir noktadır. Bu iki şahıstan evvel

mezhebi, hatta

Selefiye

kelimesi yok idi ki, bu ikisinin ihyaya çalıştığı söylenilebilir. Bu ikisinden evvel yalnız ve tek hak itikad olarak (Ehl-i sünnet vel-cemaat) ismi verilmiş olan Selef-i salihinin mezhebi vardı. İbni Teymiye, bu hak mezhebi bozmuş, birçok bid'atler meydana çıkarmıştır. Şimdi mezhepsizlerin, dinde reformcuların, kitaplarının, sözlerinin, yanlış düşüncelerinin kaynağı, hep İbni Teymiye'nin bid'atleridir.

Bunlar, kendilerinin hak yolda olduklarına gençleri inandırmak için, korkunç bir hile ortaya çıkardılar. İbni Teymiye'nin bid'atlerini, yanlış fikirlerini haklı göstererek, gençleri onun yoluna sürüklemek için, Selef-i salihine Selefiye ismini verdiler. Selef-i salihinin halefleri olan İslam âlimlerine felsefe ve bid'at lekelerini bulaştırdılar. Bunları,

Selefiye

dedikleri uydurma isimden ayrılmakla suçladılar.

İbni Teymiye'yi Selefiyeyi yeniden canlandıran bir kahraman, bir müctehid olarak ortaya koydular. Halbuki, Selef-i salihinin halefleri olan Ehl-i sünnet âlimleri, zamanımıza kadar, hatta bugün bile, yazdıkları kitaplarında Selef-i salihinin mezhebi olan (Ehl-i sünnet) itikad bilgilerini savunmuşlar, İbni Teymiye'nin, Şevkani'nin ve benzerlerinin Selef-i salihinin yolundan ayrıldıklarını ve müslümanları felakete ve Cehenneme sürüklediklerini bildirmişlerdir.

Et-tevessül-ü-bin-Nebi ve bis-Salihin ve Ulema-ül-müslimin vel-muhalifun ve Şifa-üs-sikam ile bunun ön sözü olan Tathirul-füad min-denisil-itikad kitaplarını okuyanlar, yeni Selefiye denilen bu inanışları ortaya çıkaranların, müslümanları felakete götürdüklerini ve İslam dinini içeriden yıkmakta olduklarını çok iyi anlar.

Son günlerde, bazı ağızlardan Selefiye ismi işitilmeye başlandı. Her müslüman şunu iyi bilmelidir ki, İslamiyet'te Selefiye mezhebi diye bir şey yoktur. İslamiyet'te yalnız Selef-i salihin mezhebi vardır. Selef-i salihin, hadis-i şerif ile meth ve sena buyurulmuş olan, ilk iki asrın müslümanlarıdır. Üçüncü ve dördüncü asırlarda gelen İslam âlimlerine Halef-i sadikin denir. Bu şerefli insanların itikadına, Ehl-i sünnet vel-cemaat mezhebi denir. Bu mezhep, iman, inanış mezhebidir. Selef-i salihinin, yani Eshab-ı kiram ile Tabiin-i

Selefi'lik Cereyanı -2

Yazar Ali Kara

Cuma, 16 Nisan 2010 08:11 - Son Güncelleme Cuma, 16 Nisan 2010 20:43

izamın imanları hep aynı idi. İnanışları arasında hiç fark yoktu. Şimdi yer yüzünde bulunan müslümanların çoğu, Ehl-i sünnet mezhebindedirler. Yetmişiki sapık bid'at fırkalarının hepsi ikinci asırdan sonra ortaya çıktı. Bunların bir kısmının kurucuları daha önceden yaşamış iseler de, kitaplarının yazılması ve toplu olarak ortaya çıkmaları ve Ehl-i sünnete karşı baş kaldırmaları Tabiin-i izamdan sonra oldu.